

Jóannes Eidesgaard, fegnast um, at:

Landsstýrið hevur trygt búskaparligt grundarlag

– Tað er nógv positivt í frágreiðingini hjá Ráðgevandi nevndini. Hetta ger, at tað í dag er lættari hjá landsstýrinum at arbeiða, tí nú er búskaparliga grundarlagið tryggari. Men enn er neyðugt at vera varin, tá nógv álvarsmál eru. Hóast førði politikkurin hevur borið ávøkst, so hevur náttúran eisini verið okkum blíð, sigur Jóannes Eidesgaard m. a. í viðmerking til frágreiðingina

EIRIKUR LINDENSKOV

– Eg má siga, at frágreiðingin hesaferð er hugnaligur lesnaður. Í vár kom ávægisfrágreiðing frá nevndini, sum ikki var so bjørt, sum henda, sigur Jóannes Eidesgaard.

Endaliga frágreiðingin, sum nú er komin gevur búskapi okkara nøkur góð orð, og nevndin visir á, at búskapurin er í framgongd. Vøkstur var í búskapinum í 1995 og hann verður størri í 1996.

Lønartúgjaldirnar hava verið stórra og er tað serliga toskafiskiskapurin sum hevur ført til tað, visir Jóannes Eidesgaard á. Kortini heldur nevndin, at vit eiga at vera á varðhaldi, tí ov nógvur toskur fer óviðgjørður av landinum. Hævið tað ikki verið, høvdu lønarútgjaldirnar verið enn størri.

Jóannes Eidesgaard fegnast eisini um, at nevndin hesaferð staðfestir at mink- ingin í arbeiðsloysinum

stavar frá, at nýggj arbeiðs- pláss eru sett á stovn og ikki sum undanfarin ár, tá mink- ingin hevur staðist av, at fólk flytir av landinum.

Nettouttanlandsskuldin minkar, og visir Jóannes Eidesgaard á, at síðani 1990 er nettoskuldin minkað niður í eina helvt - frá 8,5 mia til góðar 4 mia krónur. Hann leggur kortini afturat, at veruliga uttanlandsskuldin ikki er minkað - men at vit eiga tað meira til góðar av pen- ingi uttanlands. Tað eru serliga bankarnir, sum hava pengar uttanlands, meðan privata skuldin so at siga er burtur. Hon er flutt yvir á landskassan, sum nú hevur eina stóra skuld til stats- kassan.

– Og tað er stóra almenna skuldin, sum er størsti vandin, heldur Jóannes Eidesgaard, og tí ávarar ráð- gevandi nevndin eisini henni viðvíkjandi.

– Handils- og gjalds- javn- in eru positivir, men vit kunnu siggja eina minking, sigur Jóannes Eidesgaard,

sum staðfestir, at skattalætti- in á nýggjárinum ikki hevur ført til øktan útlutning.

Ráðgevandi nevndin staðfestir eisni, at javnvág er í landskassaroknska- pinum og at tað er realistiskt at javnvág eisni verður í 1998, so sum avtalað er við donsku stjórnina. Teir mæla til, at yvirskotið verður nýtt til at gjalda skuld við, men her heldur Jóannes Eides- gaard at politikararnir fáa ein trupulleika.

– Hetta verður ringt hjá politikarunum at halda fast um. Tá vit arbeiðu vit skattalættanum upp á 100 milliónir í fjór vóru nógvar ivasamar røddi frammi. Kortini var onkur - meg minnist m. a. Sigurð Poul- sen, landsbankastjóri - sum søgdu, at skuldi skattalætti veitast, so var tað tá rætta løtan. Hann segði eisni, at um lættin ikki var givin fyrr enn yvirskot var á lands- kassaroknskapinum, fingi vit trupulleika, tí tað fór trýstið av vera so stórt á politikararnar. Hann mælti

eisini til, at tá tann lættin varð givin, so skuldi haldast aftur.

– Eg skal kanska bara frø- ast um, at nevndin var so kritisk í marsmánaði, tí nú siggja vit, at vit fingi rætt, sigur Jóannes Eidesgaard og visir í hesi syftu á argu- mentatiónirnar, sum lands- stýrið tá hevði fyrri at veita skattalættan. Ráðgevandi nevndin segði, at lættin skuldu siggjast aftur í spar- ingum, meðan landsstýrið helt upp á, at hann fór at føra til øktar inntøkur. Nú gevur nevndin landsstýri- num rætt.

– Men so er tað kortini ikki sagt, at hetta ber til ein- aferð afturat, sigur Jóannes Eidesgaard. Skattalættin fór til økta nýtslu, og tað gevur í longdini ikki landskassa- num meiri pening. Heldur var tað tá ein ávisur nýtslu- hugur, ið neyðugt var at loysa upp fyrri, leggur hann afturat.

Samantlagt heldur Jóan- nes Eidesgaard, at nógv pos- itivt er at siggja í frágreið-

ingini.

– Fíggjarpolitikkurin hjá okkum hevur borið frukt, men eg skal skunda mær at leggja afturat, at vit eiga ikki allan heiðurin. Náttúran hevur verið sera gávumild og tí eiga vit at takka onkr- um øðrum fyrri.

Búskaparliga grundarlag- ið undir landsstýrinum er gott, heldur hann. – Tað ríðlar ikki, men tess neyð- ugari er tað at halda fast, og reka ein varman fíggjarpoli- tikk eisni í framtíðini.

Fiskidagaskipanin verður eisni umrødd í frágreiðing- ini. Har hevur Jóannes Eides- gaard lagt til merkis, at ávaringarnar frá fleiri ting- monnum verða endurtiknar. Ført verður fram, at ávisir bólkur kunnu fiska fritt, tí ikki ber til at hava eftirlit - ikki ber til at stýra hvør veidir hvat.

– Eg eri bangin fyrri at vit

Hóast positivu úttalislíni frá ráðgevandi nevndini heldur Jóannes Eides- gaard at vit framvegis eiga at reka ein varman fíggjarpolitik. – Tað er ikki bara tað, at politikkur okkara hevur borið ávøkst - náttúran hevur eisni hjálpt okkum

hava fingið nakað, sum er verri enn gamla skipanin, sigur Jóannes Eidesgaard, sum eisni væl skilur ivan um fiskiðnaðin.

– Tólini eru gomul og niðurslitin. Fíggjarliga ork- an til endurnýgging er ikki, og er tað uttan iva orsøkin til, at so nógvur fiskur fer av landinum. Framleiðarar- nir orka ikki at lata rætta prísinn...

Ynski frá TFL at broyta fíggjarstjórarstarvið

Sámal Petur í Grund svarar fyrispurningi frá Vilhelmi Johannesen um stjórarstarv á TFL

EIRIKUR LINDENSKOV

Tað er einki at ivast í, at mongu stjórapáspagnirnar á økinum hjá Sámal Petur í Grund, landsstýrismanni í

samskiptismálum, hava sett fleiri spurningar, ið vit í komandi tíðum uttan iva fara at hoyra nógv um. Tann seinasta uppsøgnin var stjórin á Strandferðsluni, Tummas Arabo. Undan honum eru fleiri aðrir sagdir úr starvi, ella farnir í far- loyvi. Heri Mortensen, ið varð koyrdur frá sum stjóri í Atlantsfløg er ein og tekn- iski stjórin á Telefonverki- num, Magnus Danielsen er ein annar.

Uppsøgnin av hesum síðsta hevur fingið Vilhelm Johannesen, lögtingsmann úr Klaksvík at reisa málið á tingi. Hann hevur sett Sá- mal Petur í Grund fyrispur- ing um, við hvørji heimild landsstýrið hevur niðurlagt tekniska stjórarstarvið á tele- fonverkinum, og við hvørji grundgeving tekniski stjórin seinastu seks árin er sagdur úr starvi. Hann spyr eisni,

hvørja ætlan landsstýrið hevur viðvíkjandi fíggjar- stjórarstarvinum á telefon- verkinum.

Sámal Petur í Grund svar- ar, at nú alt telekøið er fyrri stórum broytingum, eru eisni krøvini til sjálfvan bygn- aðin á telefonverkinum broytt. Ein høvudsøggja í tillagingini av telefonverki- num er at marknaðarrætta virksemd hjá stovninum fyrri at kunna bjóða viðskift- afólki betri og biligari tæn- astur, og harvið styrkja um kappingarførið. Ætlanin er skjótast gjørligt at styrkja um marknaðarsíðuna og at tillaga lögætlanina eftir marknaðinum og krøvunum frá viðskiftafólkinum.

Sámal Petur í Grund sigur víðari, at sum ein liður í hesum broytingum var ynski frammi á TFL um, at starvið sum tekniskur stjóri varð niðurlagt, og at partar

av tí, sum áður hoyrði til teknisku síðuna av virkseim- inum hjá TFL, samstundis varð flutt yvir í eina nýupp- rættaða marknaðarsíðu.

– Lat tað verða sagt við tað sama, at landsstýrið við sínum leiðslurætti, hevur rætt til at leiða og skipa ar- beidið á øllum stovnum undir sær, sigur Sámal Petur í Grund. Samleiðis eisni á telefonverkinum, og fyrri at undirstrika fyrri telefo- nverksstjóranum, at tað ikki er hann, men landsstýrið, sum setur og loysir úr stavið fíggjarstjóra og tekniska stjóra, kom kunngerð nr. 10 frá 18. februar 1987.

Landsstýrið hevði sostatt tilskilað sær rættin til at disponera yvir hesum stovrum. Ein reglugerð er ætlað at geva einum stovni undir landinum nakrar rættir at virka innin fyrri - ikki at binda landsstýrið. Tá lands-

stýrið soleiðis hevur sam- tykt eina reglugerð, er hon sjálvandi bindandi fyrri stovnin, men landsstýrið kann einvegis til eina og hvørja tíð av sínum einting- um broyta hana. Hetta, hóast hesar reglur eru lýstar í kunngerðarblaðnum, tí tær venda sær bert til ein mynd- ugleika undir landsstýrinum og ikki til borgaran. Regl- urnar kunnu eina væl verið formaðar sum eitt umfars- skriv ella ein beinleiðis áheitan til stovnin.

Hvat lögtingssamtyktini frá 1966 viðvíkur, skal tað bert verða sagt, at tað at landsstýrið samtykti at nið- urleggja starvið sum tekn- iskur stjóri á TFL, ikki merk- ir, at eingi teknisk konn fólk skulu vera á stovninum tkl at standa fyrri tí tekniska ar- beidinum í framtíðini, og tí er samtykt landsstýrisins ikki í stríð við lögtingssam-

tyktina, og loksins er tí heldur eingin grund til at fara víðari í einum orða- drátti um, hvørt og hvussu hendan lögtingssamtykt er bindandi fyrri landsstýrið í dag.

Til seinnu helvt zv fyrra spurningi er annars bert at siga, at fyrrverandi tekniski stjórin ikki er uppsagdur, men fluttur í annað starv.

Í samband við omanfyri nevndu bygnaðarbroyting- ar, hevur tað verið ynski frá TFL frammi um eisni at broyta innihaldið í fíggjar- stjórarstarvinum, men enn er eingin endalig avgerð tikin í landsstýrinum um hetta, sigur Sámal Petur í Grund at enda í almenna svarin um til Vilhelm Johannesen.

Løgtingið skuldi seinna- partin í gjár viðgera svarið. Tað frætta vit nærri um í